

विश्वसामा आत्रेयः। अग्निः। अनुष्टुप्, ४ पंक्तिः ।

प्र विश्वसामन्नत्रिवदर्चा पावकशोचिषे। यो अध्वरेष्वीड्यो होता मन्द्रतमो विशि ॥ ५.०२२.०१

विश्वसामन्- सर्वसमाधानभूत । अत्रिवत्- त्वत्पूर्वाचार्यवत् । पावकशोचिषे- शोधकदीप्तये । अर्च- पूजय । यः । अध्वरेषु- धरविरोधिकर्मसु । ईड्यः- स्तुत्यः । होता- देवानामाह्वाता । विशि- जनेषु । मन्द्रतमः- अतिशयेनानन्दकरः तं पूजय ॥१॥

न्यः१ग्निं जातवेदसं दधाता देवमृत्विजम्। प्र यज्ञ एत्वानुषगद्या देवव्यचस्तमः ॥ ५.०२२.०२

अग्निम् । जातवेदसम्- जातप्रज्ञम् । देवम्- द्योतकम् । ऋत्विजम्- आचार्यम् । नि दधात- स्थापयत । देवव्यचस्तमः- अतिशयेन देवानामाप्तः । यज्ञः । अद्य- इदानीम् । आनुषक्- अनुषक्तं यथा भवति तथा । प्र- प्रकर्षेण । एतु- आगच्छतु ॥२॥

चिकित्विन्मनसं त्वा देवं मर्तास ऊतये। वरेण्यस्य तेऽवस इयानासौ अमन्महि ॥ ५.०२२.०३

मर्तासः- मनुष्याः । वरेण्यस्य- श्रेष्ठस्य । ते- तव । अवसे- तर्पणाय । ऊतये- रक्षायै । इयानासः- उपासमानाः । चिकित्विन्मनसम्- प्रज्ञामयचित्तम् । देवम् । त्वा- भवन्तम् । अमन्महि- ध्यायामः ॥३॥

अग्ने चिकिद्ध्यस्य न इदं वचः सहस्य।

तं त्वा सुशिप्र दम्पते स्तोमैर्वर्धन्त्यत्रयो गीर्भिः शुम्भन्त्यत्रयः ॥ ५.०२२.०४

अग्ने । अस्य- एतस्याः । सहसः- शक्तेः पुत्र । नः- अस्माकम् । इदम्- एनम् । वचः- मन्त्रम् । चिकिद्धि- बुद्धयस्व । तम्- तादृशम् । त्वा- भवन्तम् । सुशिप्र- शोभननासिकोपलक्षितशोभनप्राणोपेत । दम्पते- कुटुम्बपालक । स्तोमैः- मन्त्रैः । अत्रयः- भवदुपासकाः । वर्धन्ति- वर्धयन्ति । गीर्भिः- मन्त्रैः । शुम्भन्ति- मण्डयन्ति ॥४॥

Dr. Rangaraj